

Toimittaneet
Harri Hietala • Keijo Kaivanto

TYÖPAIKALLA NÄHTÄVÄNÄ OLTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ 2019

Alma Talent
Helsinki 2018

© 2018 Alma Talent Oy sekä Harri Hietala ja Keijo Kaivanto

ISBN 978-952-14-3548-5

ISBN 978-952-14-3550-8 (verkkokirja)

ISBN 978-952-14-3549-2 (cd-rom)

ISSN 2242-3494

Kansi ja taitto: Outi Pallari

Finnprinters, Helsinki 2018

ESIPUHE

Tämä eripainos sisältää osia Suomen Laki -teoksista. Eripainokseen on koottu työpaikalla lain mukaan nähtävänä pidettävä työlainsäädäntö. Nähtävänäpitovelvoite perustuu laissa olevaan nimenomaiseen määräykseen, jonka perusteella laki, asetus tai päätös on pidettävä työpaikalla nähtävänä. Käytännössä tämä toteutuu siten, että lainsäädäntökokoelmaa pidetään esillä kullakin työpaikalla esim. ilmoitustaululla, sähköisessä verkossa tai muussa sopivassa paikassa. Säädösten ryhmittely ja esitystapa on yhdenmukainen Suomen Laki -teossarjan kanssa. Tämä eripainos sisältää lakien lisäksi laajan asiahakemiston.

Työpaikalla tarkoitetaan työsuojelua koskevien säännösten ja määräysten valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista eri työskentelypaikkojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta. Työpaikka ei ole siis vain yrityksen pääkonttori.

Työsopimuslain 13 luvun 10 §:n mukaan työnantajan on pidettävä yleissitova työehtosopimus vapaasti saatavilla työpaikalla. Jos on kysymys muusta kuin yleissitovasta työehtosopimuksesta nähtävänä pitovelvoitteisiin kuuluu myös työehtosopimuslain 12 §:n mukaan, että työehtosopimukseen sidottujen työnantajien on pantava työehtosopimus nähtävälle sen alaisille työpaikoille. Tämä velvoite koskee siis normaalisitovan työehtosopimuksen osalta järjestäytyneitä työnantajia. Kirjan liitteenä on luettelo vuoden 2018 loppuun mennessä yleissitoviksi todetuista työehtosopimuksista ja luettelo keskusjärjestösopimuksista.

Nähtävänä pidettävään työlainsäädäntöön on tullut monia muutoksia vuosina 2017–2018, joista osa on tullut voimaan vuonna 2018 ja osa tulee voimaan vuoden 2019 alussa tai aikana.

Seuraavassa on yhteenveto keskeisistä muutoksista edellisen painoksen jälkeen:

Työsopimuslaki

- kolmansista maista tulevat kansalaiset (laki 908/2017) ja työsuhteen vähimmäisehdot (918/2017), 11 lukuun 4 §:n lisäys; voimaan 1.1.2018
- oppisopimusopiskelijan palkkaaminen ja työn tarjoamisvelvollisuus, 13 luvun 6 §:n muutos (298/2018); voimaan 1.7.2018
- vaihtelevaa työaika (ns. nollatuntisopimukset) koskevat ehdot (377/2018); voimaan 1.6.2018
- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuvat muutokset (597/2018); voimaan 15.8.2018.

Laki yksityisyyden suojasta

- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuvat muutokset (610/2018); voimaan 15.8.2018.

Yhteistoiminnasta yrityksissä annettu laki

- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuva muutos (611/2018); voimaan 15.8.2018.

Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisönlaajuisissa yritysyhmissä

- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuvat muutokset (612/2018); voimaan 15.8.2018.

Työaikalaki

- vaihtelevan työajan (ns. nollatuntisopimukset) ehdot (378/2018); voimaan 15.8.2018.

Työturvallisuuslaki

- luettelo biologisille tekijöille altistuneista työntekijöistä (927/2017); voimaan 1.1.2018.

VNA terävien instrumenttien aiheuttamien tapaturmien ehkäisemisestä terveydenhuoltoalalla (317/2013) on kumottu VNA:lla työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilla vaaroilla (933/2017); voimaan 1.1.2018.

VNA henkilökuljetukseen tarkoitetuista köysiratalaitteistoista (253/2002) on kumottu VNA:lla köysiratalaitteistojen käytöstä ja tarkastamisesta (220/2018); voimassa 21.4.2018 lukien.

VNp henkilönsuojaimista (1406/1993) on kumottu VNA:lla henkilönsuojaimista annetun valtioneuvoston päätöksen kumoamisesta (221/2018); voimaan 21.4.2018 lukien.

VNp työntekijöiden suojelemisesta työhön liittyvältä biologisten tekijöiden aiheuttamalta vaaralta (1155/1993) on kumottu VNA:lla työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilta vaaroilla (933/2017); voimaan 1.12.2018.

Merityösopimuslaki

- 1 luvun 3 §:n 5 momentin kumoaminen (469/2018); voimaan 1.7.2018
- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuvat muutokset (608/2018); voimaan 15.8.2018.

Laki laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella

- merityösertifikaattiin liittyvät tarkastukset ja lausunnot (448/2018); voimaan 8.1.2019.

Laki laivaväen lääkärintarkastuksista

- merimieslääkäriin määritelmä (331/2018); voimaan 1.7.2018.

Laki lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi

- kumottu lailla liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (301/2018); voimaan 1.7.2018 lukien.

Laki työajasta kotimaanliikenteessä

- työajan enimmäismäärä sisävesiliikenteessä (449/2018); voimaan 1.7.2018.

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta

- vaaratilanteista ilmoittaminen (926/2017); voimaan 1.1.2018.
- rikosasiasta ilmoittaminen ja ilmoituksen käsittely sekä rangaistussäännökset (216/2018); voimaan 21.4.2018
- toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen koskien vaihtelevaa työaika (379/2018); voimaan 1.6.2018
- liikesalaisuuslaista (598/2018) aiheutuvat muutokset (613/2018); voimaan 15.8.2018.

Työtapaturma- ja ammattitautilaki

- korjauksia ja teknisiä muutoksia (1060/2017); voimaan 1.1.2018
- vakuutuksen ottaminen (239/2018); voimaan 1.10.2018.

Työnantajan on pidettävä työpaikalla työntekijöiden nähtävänä myös työnantajan ja työterveyshuoltopalvelujen tuottajan välinen työterveyshuollon järjestämistä koskeva sopimus tai työnantajan laatima kuvaus itse järjestämästään työterveyshuollosta sekä työterveyshuoltolain (21.12.2001/1383) 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työpaikkaselvitys.

Työnantajan on annettava työntekijälle tieto siitä, missä eläkelaitoksessa työnantaja on järjestänyt työntekijöilleen tämän lain mukaisen eläketurvan (työntekijän eläkelain 19.5.2006/395 eläkelaitoksesta tiedottamista koskeva 148 §).

Säädösten tunnuksia käytetään viitteissä ja asiahakemistossa. Jos säädöstä ei ole otettu lainkaan lakiteokseen, viitteissä on mainittu säädöksen antopäivä ja säädöskokoelman numero.

Tätä teosta laadittaessa on eduskunnan käsiteltäväksi tulossa työsopimuslain muutosesitys, jossa tarkennetaan irtisanomissuojaa, sekä vuosilomalain muutosesitys, jossa tarkoituksena on taata kaikille työntekijöille mm. työkyvyttömyydestä huolimatta vähintään neljän viikon loma. Työsopimuslain muutos on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian vuoden 2019 alussa ja vuosilomalain muutos 1.4.2019 lukien.

Teokseen sisältyvien säädösten muutosten päiväys ja säädöskokoelman numero on merkitty, jos koko pykälä on muuttunut, kaarisuluissa heti pykälän merkin jäljessä ja, jos pykälän momentti tai kohta on muuttunut, muutos on osoitettu välittömästi tuon momentin tai kohdan jäljessä. Kun luvun nimike on muuttunut, muutos on osoitettu kaarisuluissa nimikkeen jäljessä tai tähtiviitteenä. Lisäksi lain nimikkeen jälkeen on merkitty vuoden 1981 alusta lukien lain tai lainmuutoksen pohjana oleva hallituksen esitys (HE) tai lakialoite (LA). Koska eripainoksessa noudatetaan Suomen Laki I:n, II:n ja III:n systematiikkaa, on siinä viittauksia myös sellaisiin säädöksiin, joita ei ole eripainoksessa.

Tämä eripainos sopii erityisen hyvin täyttämään työpaikan lakisääteiset velvoitteet työlaainsäädännön nähtävänä pidosta. Samalla se sopii myös työsuhteasiainhoitajien, työpaikan työsuojeluhenkilöstön ja luottamushenkilöstön käytännön työkaluksi.

Käräjäoikeuksien sijaintipaikat vähenevät vuoden 2019 alusta lukien. Sivuilla 200–201 yhteystiedot on esitetty uuden, vuoden 2019 alun, tilanteen mukaisesti.

Toivomme, että kirjan käyttäjät antavat palautetta myös tästä kirjasta kirjan kustantajalle tai toimittajille.

Lainsäädäntöä on seurattu säädöskokoelman numeroon 880/2018 (julkaisupäivä 13.11.2018) saakka.

Helsingissä marraskuun 13. päivänä 2018

Harri Hietala
varatuomari

Keijo Kaivanto
varatuomari